

Xavian Prometeo

Trvalo to téměř dvě dekády, ale pouť Roberta Barletty z Itálie přes sklepní one-man-show na pražských Vinohradech a industriální lokalitu na poněkud neútulném okraji Kladna jej a jeho značku Xavian, odkazující svým jménem na antické mýty a příběhy, dovedla na patrně již konečný "domov" - do prostor mlýna v Hostivici u Prahy, kteréžto skvěle korespondují s charakteristickou láskou k dřevu, kterou truhláři firmy dokazují na každém svém výrobku.

Svou lásku nejen ke dřevu a přirozenému zvuku, ale i k historii řecko-římské antické civilizace dokazuje Xavian i pojmenováním svých reprosoustav, zejména těch z vrcholné řady Epica. Prvním krokem do světa "velkého high-endu" se pár let nazad stal regálový opus Orfeo, který s nevelkým odstupem následoval středně velký, ale odvážně hrající sloup Calliope. A protože Xavian už dnes ani ve světě není neznámým pojmem, pokračuje růst firemní nabídky také směrem nahoru - podle slov Roberta Barletty i proto, že chce zúročit vše co se za více než 20 let denního vývoje a výroby naučil a také to, že se odpoutal od používání klasických "konfekčních" reproduktorů a může si dnes díky svému vlastnímu vývoji, výzkumu a výrobě v italské továrně pod svou značkou AudioBarletta dělat vlastně co chce.

Nový vrcholný model firmy, pojmenovaný Prometeo po Titánovi, který lidem podle antických mýtů přinesl oheň (nebo chcete-li výklad, tak přinesl lidem znalosti vyhrazené olympským bohům), stále drží filozofii vyrábění reprosoustav pro běžné obývací prostory, ačkoliv už ho je pořádný kus. Sloupek nese jasné rysy svých firemních sourozenců, ať už jsou to drážky v ořechovém masivu s krásným povrchem, nebo oblé hrany a podobné detaily. Tak jako Calliope i Prometeo sedí na masivním kusu žuly (případně je k dispozici světlý povrch marina s travertinovou základnou). Při pohledu zepředu vlastně jako kdybyste viděli regálový model Orfeo, protažený ovšem až k podlaze.

A je to zepředu pohled působivý - doslova celá čelní stěna je totiž osazená reproduktory, ten spodní je jen pár centimetrů nad základnou. I pohled zezadu pak evokuje větší Orfeo - je tu dvojice bassreflexů s krásně "vtékajícím" stylem, kdy se křivka výdechů elegantně vpíjí dovnitř skříně bez jediného přechodu, až poměrně hluboko uvnitř se na dřevo napojuje bytelný kovový tubus, zakončený opět rozevírajícím se dřevěným prvkem kvůli snížení turbulencí. Vespod pak je obdélníková "kaplička" s opět krásně hladkými hranami, v níž je krom zlacené cedulky z čisté mosazi, na níž je modelové označení a další nutné údaje, ještě čtveřice adekvátně robustních terminálů Xavian pro možnost bi-wiringu / bi-ampingu (basová část a středový část).

Korpus reprosoustav je vyroben v duchu řady Epica z italského masivního ořechu o tloušťce 2,3 cm (marina je javor s ořechovými vklady), uvnitř je krom několika příček použito na stěnách tlumení kompozitním bitumenem, pěnou a rounem.

Ačkoliv se to díky použití pěti stejných reproduktorů pod tweeterem nemusí zdá zjevné na první pohled, Prometeo jsou třípásmové. Všechny měniče jsou z katalogu vlastní značky AudioBarletta, všechny jsou vyrobeny přímo pro Prometeo. Kopulka vysokotónového měniče má průměr 2,5 cm, jde o měkkou tkaninu, jejíž energii zezadu odbourává vlastní pracovní komora s integrovaným tlumeným labyrintem. Cívka v silném magnetickém poli má průměr 2,9 cm a je navinuta z plochého hliníkového drátu s poměděným povrchem. Přední kovový plát nese logo výrobce a jeho pozvolna se měnící úhel zakřivení by měl pomoci kontrolovat vyzařování reproduktoru.

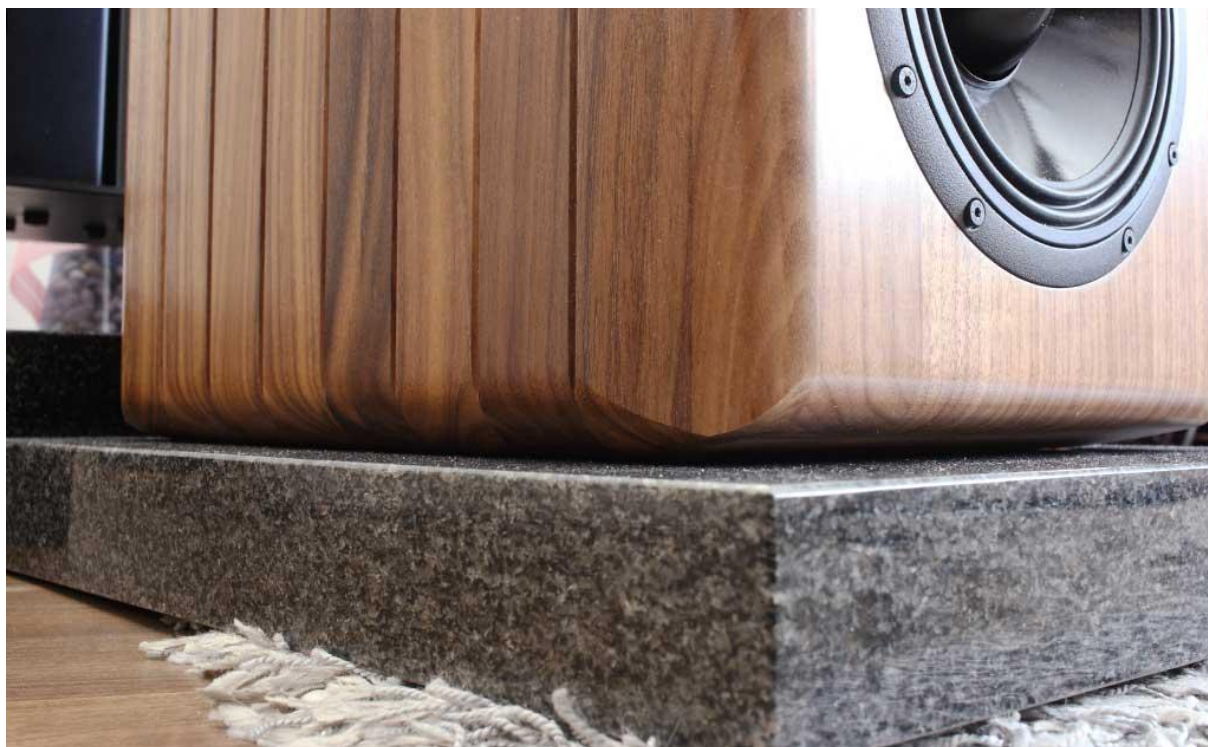
Hned pod tweeterem se nachází měnič téměř identický s tím v modelu Orfeo - jde o impregnovanou papírovou membránu o průměru 17,5 cm na dvojitě velmi nízkém závěsu, který umožňuje vyšší zatížení a přesnější chod a méně "překáží" hlavnímu vyzařování membrány. Uprostřed kónusu je zašpičatělý fázový nástavec vyrobený z plného hliníkového bloku. Cívka má průměr 5 cm. Další čtyři tyto reproduktory pak slouží jako basové, takže o energii byste se neměli bát.

Výrobce udává frekvenční rozsah 30 - 30 000 Hz v pásmu -3 dB, jmenovitou impedanci 8 ohm a již poměrně vysokou charakteristickou citlivost 90 dB / 2,83 V / m. Díky čtveřici basáků "unese" dle specifikací reprosoustava trvalých 600 Wattů a krátkodobě ještě víc. Dělicí frekvence jsou posazeny na 300 a 2 200 Hz.

Jak už bylo řečeno, Prometeo se stále drží ideje nabídnout velkou reprosoustavu s relativně skladnými rozměry - včetně své základny tak sahají Prometeo do výšky 120 cm, šířka 25,6 cm vám v místnosti také žádnou novou dominantu nevytvoří a snad jen hloubka 36,6 cm je poměrně citelná. Tedy krom váhy - počítvých 80 kg dřeva, kamene a kovu už jen tak snadno neodnesete.

Xavian Prometeo jsme poslouchali jednak přímo v Hostivici v poslechové místnosti dovozce (kde jim společnost dělala Norma Revo IPA-140 s Norma Revo CDP-1BR, ale i Pioneer N-70AE nebo Marantz ND8006, případně Grandinote Shinai, srovnávali jsme s Xavian Orfeo nebo Accorda), ale i v naší běžné poslechovce s Norma Revo IPA-140, OPPO UDP-205 a kabely Nordost Heimdall 2 a filtry IsoTek - tak jak najdete v pravém sloupci --->. Hráli jsme také přes Harbeth Monitor 30 nebo Fischer&Fischer SN-70.

Syntetickou, robustní basovou linku v "The Hunter Gets Captured by the Game" od Massive Attack ("Batman Forever" | 1995 | Atlantic | 7567-82759-2) byla - nedá se to říct jinak - pořádně nadupaná, čtveřice basových měničů nemá sebemenší problém vystihnout hloubku, pevnost a konkrétnost, tóny kopou a pulsují, je to bez diskuse zdaleka nejenergičtější Xavian, který kdy spatřil světlo světa. Je tu cítit velká sebejistota, tóny mají velkou váhu a sílu, ale není to hřmotný přival, naopak basy zůstávají velmi pevně definované, přesné a výtečně čitelné. Velké reprosoustavy s velkou plochou membrán pak nabízí proporcčně velký, neomezovaný bas, takřkajíc opravdu plnokrevný a přitom velmi spořádaný a neochvějně jistý.

Se stejnou pevností a opravdu výraznou energií přistupují Prometeo také ke střednímu pásmu, hlas Diany Krall ve "Walk on by" ("Quiet Nights" | 2009 | Verve | 0602517981256) je již nestoupaný, hlavně pak realisticky velký, je to velký zvuk s nekomprimovanou energií a drajvem; Prometeo jsou natolik informativní, aby vám odhalily jisté limity nahrávky, ale také tak čisté a tak kultivované, že to netahá za uši. Navíc byl vokál odprezentovaný s působivým klidem a nadhledem, který Prometeo pasuje mezi skutečně dospělé nástroje pro poslech hudby. Přes vši technickou brilanci pak neztrácí hlas svou "lidskost" a přirozenost, typickou pro Xavian, tu krásnou špetku vřelosti a hebкости, která eliminuje jakoukoliv stopu techničnosti. Zvuk je pak bohatý a plnotučný svým objemem i barvami, v žádném ohledu nepůsobí reprodukce ochuzeně.

To platí i pro výšky, linka činelů v "Trapeze" Marka Ishama ("Blue Sun" | SONY Music | 074646722725) byla lehoučká, ale opět velmi samozřejmě, velmi klidně rozpracovaná, navíc velmi rychlá a dobře reagující i na malé změny signálu, takže slyšíte spoustu, spoustu detailů bez pocitu technické analytiky. Je to prostě hlavně nestranná přesnost, díky níž vynikne jak delikátní jemnost ve chvíli, kdy štěteček jen lehce klouže po činelu a vy vnímáte celý ten pohyb, celý ten ševel kovu, stejně jako vyniknou jasné, energické rány, kdy staccato doteků kovu a paličky zůstává výtečně čitelné, konkrétní a precizně oddělené tón po tónu. I tady je patrné, že Prometeo patří do kategorie, kdy ustupuje charakter reprosoustavy samé a zůstává tu hudba se svou přirozenou barvou a přirozeným dozněním tónů, všechno je organizované a sebejistě pevné a přesné, takže základní charakter reprodukce vlastně udává hlavně nahrávka samotná.

Dynamiku vysokých reprosoustav nelze nazvat jinak než jako opulentní - předělávka "Comfortably Numb" od The Bad Plus ("For All I Care" | 2008 | Emarcy | 0602517821644) je nahraná hodně odvážně a přesto Prometeo nepůsobí ani náznakem "zadýchaně" nebo přehlčeně; hrajte jak nahlas chcete - už potichoučku cítíte, jak basové brnknutí dýchá a ani hodně, ale opravdu hodně nahlas není ani stopy po nejistotě. Ta síla a sálající energie, ten konzistentně velký a objemný zvuk, ten pocit, že

můžete na Prometeo naložit sebesložitější skladbu a reprodukce zůstává stále stejně pevná, stejně konkrétní a stejně klidně a samozřejmě organizovaná, to je prostě fantastické.

Roberto Barletta říká, že celkovým laděním dali přednost přirozenosti před technickou dokonalostí, která není v DNA značky - a na "Puer natus est nobis" v podání benediktýnů z kláštera Santo Domingo de Silos ("Chant" | 1994 | MFSL | UDCD 725) těmto slovům nemůžeme než dát za pravdu. Jsou některé reprosoustavy, které více zafixují vaši pozornost na jednotlivosti a jsou analytičtější, ale Prometeo excelují svou celistvostí a organickou přirozeností. Vnímáte už sbor na úroveň až jednotlivých zpěváků, vnímáte přesně zaostřená a snadno srozumitelná slova, v pozadí ozvek kostelního prostoru, tu a tam šustnutí kutny nebo papírů, prostě ty drobné ambientní ruchy, které podtrhují autenticitu, ale všechno to slyšíte jakoby mimochodem, bez pocitu nucenosti - je to nekomplikovaný, vzdušný přednes, v němž když máte chuť se zaposlouchat můžete rozkrývat jednotlivosti, avšak celková přirozenost vás k tomu nijak nenavádí. Hudba se prostě děje jako celek.

Díky své výšce vyžadují Prometeo jistou péči co do umístění v prostoru, aby podání hudební scény mělo třeba ve "Flamingo" Charlie Minguse tu správnou šířku a hloubku, aby se ty realistické proporce nástrojů měly kam poskládat, tak jim musíte dopřát alespoň metr prostoru za zadními stěnami a celkem dost je vtočit směrem ke svým uším, stejně jako dodržet minimum dvou a půl metru poslechové vzdálenosti a dvojnásobek brát jako přátelské doporučení. Za takových podmínek si pak opravdu užijete otevřené a vzdušné podání nahrávek s pocitem mimořádně koherentního prostoru - všechno jako kdyby se nejen kultivovaně poskládalo v pravolevém i předozadním směru, ale hlavně se sebou nástroje vzaly i spoustu vzduchu a vy jako kdybyste to skutečně cítili. Hudba rozkvétá hodně směrem za bedny, už bez pocitu "krabicovitosti", tedy jakéhokoliv vztahu ozvučnic a hudby samotné.

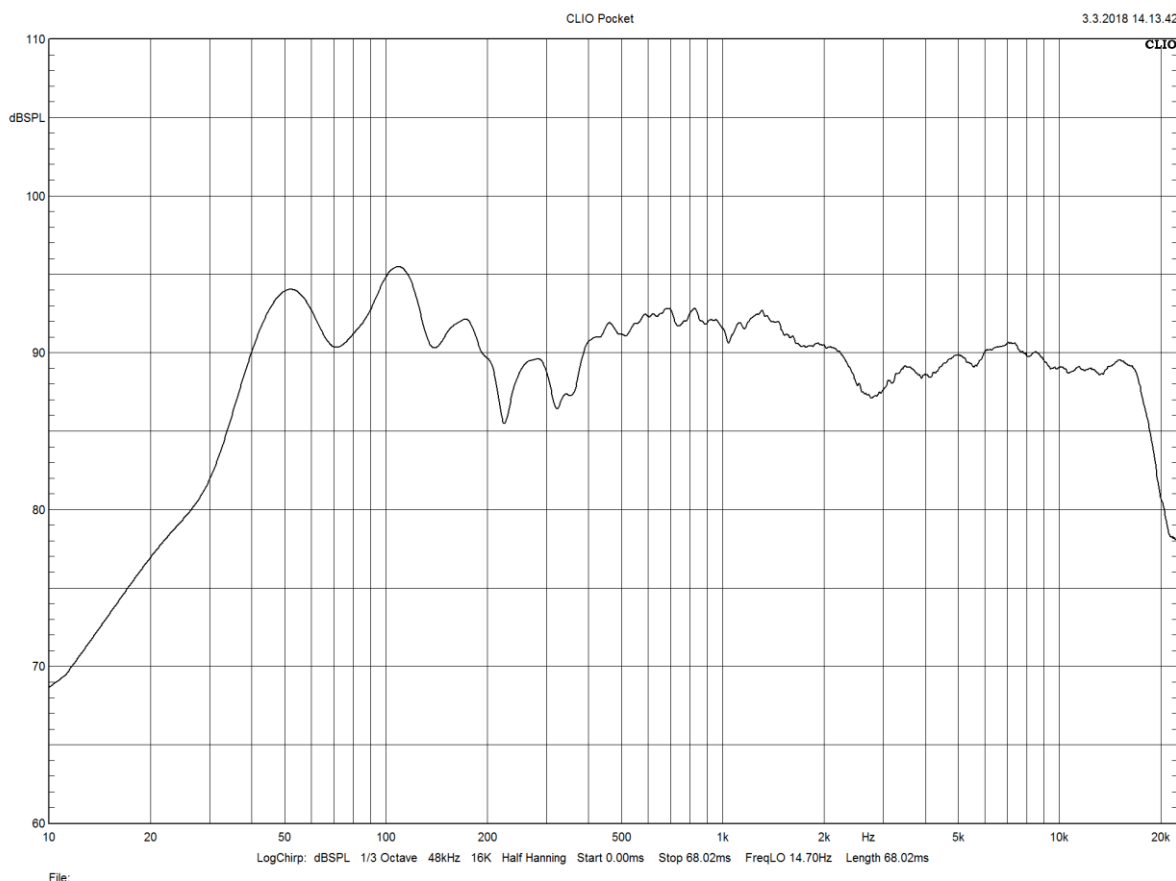
Prometeo jsme nutili hrát úplně všechno - akční filmy, při nejlepším průměrně kvalitní zvuk večerních zpráv, svižné a kousavé Avenged Sevenfold, opulentní Orffovu orchestrální poezii nebo Pink Floyd - tyhle Xavian už hrají opravdu všechno. A všechno tak, jak podají "The Queen and the Soldier" od Suzanne Vega ("Tried and True - The Best of" | 1998 | A&M | 540 945-2). Tedy s jasným, znělým, bohatým a velkým přednesem, s opravdu velkou porcí energie, s pocitem sebejistoty a čistoty, se schopností nechat zaznít delikátní detail i hudbu jako celek a to všechno plynule, bez zaškobrtnutí nebo pocitu, že někde něco schází či přebývá.

Mají-li být Xavian Prometeo shrnutím 21 let firemních zkušeností, pak to rozhodně nebylo 21 let promrhaných. Ba naopak - že kámen a dřevo ukazují svým krásným zpracováním na lásku firmy k přírodě, na to jste patrně u Xavian zvyklí. Ale to, jak sebevědomě, jak samozřejmě a hlavně jak

energicky, jak neomezeně Prometeo sálají hudbu s realistickými proporcemi, to je hodně a snadno návykové "zboží". Pusťte si cokoliv a kdesi vzadu stále ucítíte tu kultivovanou vstřícnost Xavian, ale Prometeo je navíc tak naddimenzovaný systém s tak krásnou dynamikou, tak přirozeným a organickým zvukovým podáním a tak neutrálním, korektním a nezabarveným podáním hudby, že je jednoduše krásné poslouchat a prožívat vaši hudební sbírku zas a znovu. Xavian Prometeo jsou dílem, které můžete srovnat s čímkoliv v dané i vyšší cenové hladině a které pasuje Xavian na výrobce skutečně světové třídy - tohle jsou už naprosto dospělé reprosoustavy s přirozeností, která se hned tak neslyší.

MĚŘENÍ - FREKVENČNÍ ODEZVA + IMPEDANCE

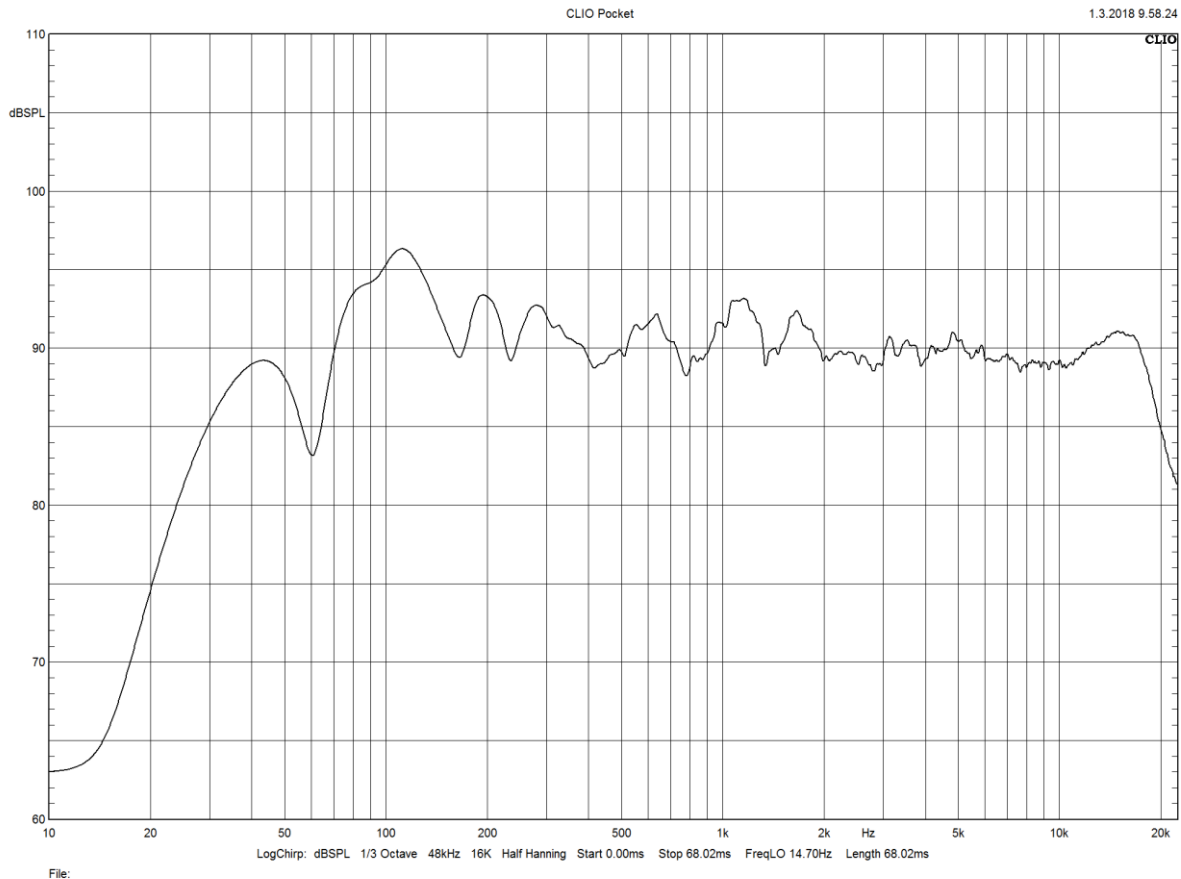
Měření frekvenční charakteristiky probíhalo ze vzdálenosti 2 m (což je stále reálně málo - kompletně se reprosoustavy "složí" na cca 4 - 5 metrech) v ose mezi tweeterem a středotónovým měničem a to v uzavřeném semireverberantním prostoru s podlahovou plochou cca 50 metrů čtverečních, standardním ztlumením (koberce, velké plochy sedaček, rozlehlá knihovna, podhled vyplněný vatou, záclony a těžké závěsy,...), byť bez rozsáhlých akustických úprav. Měření lze pokládat za 100% věrohodné v pásmu 200 Hz a výše, v pásmu 10 - 200 Hz je vidět vliv akustiky místnosti. Měřeno bylo pomocí software Clio Pocket a kalibrovaného mikrofону, reprosoustavy byly umístěny na pevném soklu cca půl metru nad zemí (v případě regálových modelů samozřejmě na stojanech) a co nejdále od stěn to bylo možné.

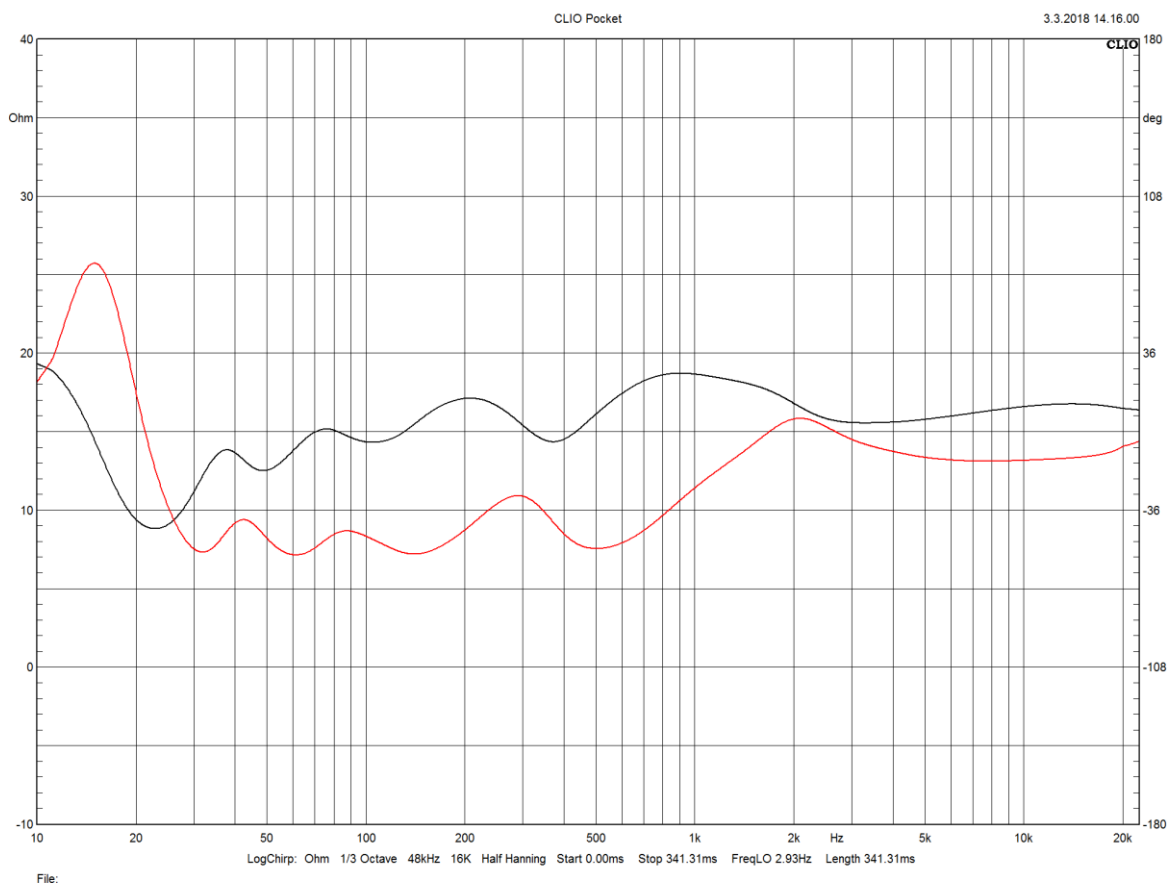
Je vidět, že Prometeo jsou skutečně "plnorozsahové" i přes svou velkou, ale ne ještě neskladnou podobu. Nástup na 30 Hz a na 35 Hz prakticky plná energie už prostě stačí. Je vidět o něco bohatší energie na basové úrovni, propad mezi 200 a 500 Hz zmizí se vzdáleností kolem 3,5 metru, když už však do měření zasahuje velkou měrou zejména na besech vliv místnosti a vzniknou "Alpy". Také je vidět o dýchnutí bohatší středy, ale středy a výšky jsou v praktickém světě velmi korektně rovné. Je to naladění "plnokrevné", byť nikoliv cílené na dosažení "čáry".

Druhé měření frekvenční charakteristiky (v poslechovce Xavian) probíhalo ze vzdálenosti 2 m v ose mezi tweeterem a středotónovým měničem a to v uzavřeném semireverberantním prostoru s

podlahovou plochou cca 50 metrů čtverečních, standardním zatlumením (koberce, velké plochy sedaček, mnoho nábytku...) a několika kusy akustických prvků Xavian Paraphone. Měření lze pokládat za 100% věrohodné v pásmu 200 Hz a výše, v pásmu 10 - 200 Hz je vidět vliv akustiky místnosti. Měřeno bylo pomocí software Clio Pocket a kalibrovaného mikrofonu, reprosoustavy byly umístěny na koberci a co nejdále od stěn to bylo možné.

V poslechové místnosti Xavian je vidět díky měkčí a hodně pohltivé podlaze úbytek nejhlubších basů, byť jejich bohatost a vyšší energie kolem 100 Hz je patrná i zde. Naopak i díky většímu odstupu od zadní stěny při měření je vidět v reálu vyrovnaný průběh - rytmicky se opakující peaky jsou vliv místnosti. Opět je ale znát, že preference je jiná, než dosažení teoretického ideálu rovné čáry. Porovnání obou měření je také dobrou připomínkou toho, že žádné měření vám samo o sobě neřekne, že něco funguje nebo nefunguje...

Naopak impedance (červená) vám řekne, že Prometeo jsou přes svou zdánlivou velikost a velký počet reproduktorů poměrně nenáročnými partnery. Vidíte bassreflex naladěný na 32 Hz a impedanci klesající nejnižší mezi 7 - 8 ohm, což je velmi korektní pro jakýkoliv zesilovač. Průběh je také prostý náročných výkyvů a v kombinaci s velmi čistým průběhem elektrické fáze (černá) zejména v pásmu nad 30 Hz je vidět, že Prometeo půjdou v kombinaci s relativně vyšší citlivostí rozehrát snadno.

VHODNÁ MÍSTNOST

MALÁ [$< 20\text{m}^2$] [×] | STŘEDNÍ [$> 20\text{m}^2 / < 40\text{m}^2$] [+/-] | VELKÁ ($> 40\text{m}^2$) [✓]

Kč 418 018,-

KLADY

- + velká porce energie, která však zůstává velmi dobře kontrolovaná
- + přirozenost v tonalitě a celková věrnost
- + opravdu plnohodnotná dynamika
- + tradičně luxusní výrobní kvalita
- + famózní pocit spojitosti a celistvosti
- + muzikálnost

ZÁPORY

- potřebují opravdu dost prostor za sebou, po stranách i před sebou

PRODÁVÁ: XAVIAN | <https://eshop.xavian.cz/> | www.xavian.cz

pro e-magazín Hi-Fi Voice / www.hifi-voice.com / napsal Daniel Březina